

БРОЈ 10 ЛЕПТА

»Народ« излази свакога дана по подне.

Штампарија се налази у улици Коломбо број 6.

Власник
КРСТА Ј. МИЛЕТИЋ

ПУТ ЦАРА КАРЛА

Путу цара Карла у Стрије над својим садашњим савезницима. Предвиђајући неповољан исход рата, како по себе тако и по своје савезнике, Немачка чини извесно осигурање својих будућих интереса. На своје колоније не може рачунати као што не може рачунати, да ће Енглеска своју превласт на мору смањити у корист Немачке, да би се тим колонијама она могла користити.

Тврди се, да се овим путовањем жели да постигне поравнање у скобу између Бугара и Турака; за тим, да, пре ма одлуци донетој на ранијем састанку два цара, овим се путовањем жели издејствовати учешће бугарских и турских трупа на западном фронту; најзад, ово путовање треба да донесе пристанак Бугарске и Турске на нови савез са централним државама, који је, како се верује, закључен за време од двадесет година.

Вест из Берна, »да ће пут цара Карла у Софију и Цариград, треба да значи покушај од стране Аустрије, да се спречи потпуна економска превласт Немачке на Истоку«, — не може се узети као вероватна, кад се зна под каквим је снажним утицајем немачким и сам цар Карло и целокупна аустријска политика.

Нека ово путовање за сада има и чисто војнициј ради одbrane »задједничких граница« централних држава и њихових савезника, ипак оно мора имати крајње намере у спровођењу економске превласти Немачке и Аустрије.

ФЕЛЬТОН

ДМ. Ц. Б.

ПУТ СОЛУН-МАРСЕЉ-ВИШИ

— Намена српским оболелим ратницима —

Напослетку, наш путник може уградити времена још и да успут срвати у кафани код Лиона, где ће увек наћи каквог свог познаника — брата Србина.

На путу из Нице за Марселе, пут вас опет води по крај морске обале. И овом приликом путнику се пружа необично ужијавање у посматрању непрегледне морске пучине и дивних залива, с леве, и Маритимских Алпа с десне стране.

На томе путу пролази се кроз Кан, Тулон и друга лепа места, и стиже се у Марселе око пола 4 сата по подне. И на марселејској станици наћи ћете српског

тумача, који чини велике услуге сваком Србину.

По одласку у Марселе прва је дужност јавити се главном српском делегату Министра Војног.

На булевару »де ла Клерери«, на једној великој згради, која носи број 27, лепрша се српска народна тробојка, као знак да се ту налази наш војни делегат, коме се предају путне исправе и код кога се унисују потребни податци.

У томе надлежству се сумира путовање кроз Италију, и према проведеном путу уписује се у објави Министарства Војног, по следни дан истека болова-

ња; у томе надлежству се издају објаве за даље путовање, на основу којих се добијају бенефиције.

Они, који путују за Виши, треба увек да закупе место код Обавештајног Биро-а на станици, за које се плаћа 1 франак. То треба учинити бар на дан два раније пред путовање, јер треба знати, да та пракса постоји на француским жељезницама, услед великог броја путника. Ко то не учини, тај никад није сигуран да ће отпутовати онда кад дође на станицу, јер се дешавало да се у марселејским вагонима закупе места од многобројних путника на неколико дана унапред, и онда се не пуштају они који нису раније закупили своје место.

Најбоље је поћи из Марсела за Виши оним рапидом, који приспева из Нице

немачкој морнарици. На послетку, за први пут се један немачки критичар, пуковник Гедке усудио да констатује немоћ сумарена, да спрече транспорт америчких трупа у Европу.

Представник америчког радничког савеза Чемс Вилсон при свом повратку са фронта у Француску, интервјујан изјавио је: Постоји доказ, да смо смањили сумаренску кампању, јесте садашња велика америчка војска у Француску и стотине хиљада тona намирница пренетих преко Атлантика. Велико транспортовање муниције непобитни је доказ заштитне снаге енглеске и америчке флоте. Има мање од дванаест месеци како се генерал Першинг искрцао у Француску са педесет хиљада људи. Развитак свих доцнијих појачања нечувен је.

У ЗЕБРИЦУ

Лондон. — Адмиралитет званично саопштава: повољно време дозволило је да се изврше извиђања над Бриџом и каналом Зебриц-Бриџ и да се сниме фотографски. Утврђено је да није било никакве промене после 10 априла и да највећи део немачких сумарена и торпијера, који су имали

своју базу на фландријској обали, стоје непокретни у Бриџу после затварања Зебрица.

РАД ИЗДАЈНИКА

Париз. — Док Семенов бере у Сибири успехе против борбеног рата, уступање угља од стране Споразума Швајцарској нов је доказ да поморски савезнички транспорти нису нипошто парализани. Фон Капеленије могао крити пред Рајхстагом велике губитке у

прилике у Петрограду са очајне и Лењин је упутио депеше свим организацијама за исхрану у земљи тражећи хитну помоћ. „НА ДНЕВНИ РЕД“

Цирих. — Чешка Унија, позвана од Сајдлера на договор, одбила је понуду, изјавивши у писму да не може у опште да ступа у преговоре у погледу административне поделе Чешке. После тога је Сајдлер одговорио ово чешким вођама: »Политичке странке, које очекују спас од непријатеља и приређују манифестије, као оне у Прагу и одбијају сва

це око пола 4 сата по по-дне, и који, после кратког задржавања, — док се размени пошта и прикаче марселејски вагони — преносе пут за Париз. Тим возом стиже се у Лион око 11 сати ноћу, а у 2 сата после пола ноћи приспева се на станицу Сен Жермен де ла Фос, од које се одваја пруга за Виши. Одатле норочити воз полази за бању око 5 часова изјутра и број пређе тај кратак пут, који износи свега 14 километара.

У међувремену доласка рапида и поласка овог другог воза, путнику се даје прилика на сенжерменској станици, да се може поткрепити хладним јелима и разним пићем у станичној ресторацији, која је отворена у свако доба за све време бањске сезоне.

Када је наш путник већ

покушај да се дође до споразума у њиховим захтевима, не могу очекивати другу судбину, до да се преко њихових интереса пређе на дневни ред.«

КОМЕНТАРИ О САВЕЗУ

Цирих. — Из Беча: Немачки листови из Аустрије коментаришу проширење аустро-немачког савеза. Рајхспост пише: Стари идеали немачког царског гospodства остварују се савезом двеју монархија Мител Европе. »Наје Фраје Пресе« каже, да обнова савеза задовољава политичке циљеве аустријанаца у опште, а нарочито жеље аустријских Немаца.

УЛОГА УКРАЈИНЕ

Цирих. — У комисији Рајхстага за снабдења, подминистар фон Браузен изложио је ситуацију у Украјини:

»Ова је земља у време мира давала 6.000.000

тона цереалија централним државама. Ове године, тврде експерти, моћи ће да извезе око 1.000.000.

У последње време око 200 вагона слато је дневно. На несрћу производња угља је у рукама борбеног савеза. Украйну цени се на 115.000 тона месечно. То су Немачки и Аустрија које треба ово да попуни.

НОВА ЛАЂА

Лондон. — Једна од ново саграђених америчких лађа, које не могу потонути, вратила се у Америку. Ова лађа прошла је кроз најопаснију зону без икакве пратње, не предузимајући никакве мере за одбрану против сумарена. Већује се, да немачки сумарени, доведени у сумњу због оваквог држања и борећи се неке преваре, никад су смели да се приближе.

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Париз. — У току по следњих напада руска легија показала се јуначки. Њој су се дивили сви, нарочито Зуави, с којима је ишла у борбу.

Париз. — »Пти Паризије« каже: Немци ће све више и више проширити свој фронт у случају офанзиве. Они се надају, да употребе своје резерве и да имају бројну надмоћност на изабраној тачци. 140 дивизија, две трећине њихове целокупне војске распоређене између мора и Оазе, подељене су у пет армија, 72 дивизије налазе се сада у првој линији или у прихватници, а 48 дивизија одређене су да попуне прве

празнине. Цени се да има 1.700.000 људи. Пројектован је двоструки маневар. Непријатељ ће се трудити да запрети Амиену, да одсече железничку линију Амијен—Клермон, и да заузме утврђену линију ако му успе први пројекат. Циљ је да се изведе евакуација целе северне Француске и да дође на нову линију фронта, која ће ићи од ушћа Соме до Нојона. Немци ће на тај начин изаћи на море и запрети је поморском саобраћају Савезника. Али сви су изгледи, да ће нова офанзива имати други резултат, а не овај који желе Немци.

Лондон. — Ратни дописник »Дејли Њус« потврђује

ШАЛА И ЗАБАВА

»Реци ми, мали, шта знаш о детињству Мојсијевом?«

— »Мојсије је био син једнога принца из Египта.«

»Не, мали, није тако. Тврда Фараонова је нашла Мојсија у реци у једној корпи од прућа.«

— »Тако каже Она!«

Гувернантка објашњава своме ћаку разлику између конкретног и апстрактног. »Конкретно је оно што се види, а апстрактно оно што се не може видети; је си разумис, Павле?«

— »Јесам, госпођице.«

— »Наведи ми пример.«

— »Моје панталоне су конкретне, а ваше гађе апстрактне.«

ПЕРВЕРЗНОСТ

Анка (срце са највећим ужињавањем сладолед од ваниле): »Још само да је грех јести сладолед.«

Бује ћест, да је непријатељ довршио све припреме и да треба сваког часа очекивати почетак немачке офанзиве. Дописник «Дејли Експрес» од своје стране јавља, да ће Немци почети своју офанзиву са јаким снагама истовременим нападима на више тачака фронта, у правцу Амиена и у Фландрији и употребљујући своју тешку артиљерију коју су концентрисале.

Цирих. — Што се тиче објекта у предстојећој немачкој офанзиви, војни критичар «Наје Фраје Пресе» пише,

да немачка врховна команда није напустила свој првојитни план да разбие савезнички фронт на месту где се спајају француске и енглеске армије.

Базел. — Према извештајима из Берлина, немачка врховна команда признаје да је 4-та армија претпела огромне губитке и да мора из основа да буде реорганизована. У току месеца априла Немци су има-

ли већи проценат у губитцима него ли ikada od početka rata.

БЕЗ БОЈАЗНИ

Цирих. — Поводом проширења аустро-немачког савеза чешки «Народни Листи» пишу: Приправни smo na sve, ne bojimo seничега. Ове политичке комбинације не могу нас уздратити нити нас одвратити од наших циљева.

АУСТРИСКЕ НЕВОЉЕ

Цирих. — Југословенски захтеви благодарећи одважној пропаганди постали су права опасност за монархију. Чеси од своје стране огорчени су због апсурдног измишљања аутономије немачких округа у Чешкој. Они прете оружаним побуном.

Ово су муке аустријских генерала, који ће у свакој операцији на италијанском фронту морати водитирачуна о контингентима, које употребљавају, да би избегли деморализање трупа.

ДОГАЂАЈИ У РУСИЈИ

Лондон. — Козачки генерал Семенов задобија у Сибирији све веће успехе. Прешао је реку Онон и сада се налази на 4 километра

пред железничком станицом Каримскајом. То показује како су большевичке снаге тамо веома слабе, јер Семенов командује свега око 2000 људи, од којих су половина резерви. Больевици имају против њега око 1000 аустријских заробљеника, који се називају интернационални пролетери и око 500 црвених гардија.

«Дајемо вам на знање, да је један део руске црноморске флоте напустио Севастопољ и отпловио у Новој Росији. Немачки посланик Мирбах известио је, да би могућност папада наших бродова на немачке снаге могла присилити немачке војне власти да заузму Новој Росији.

Одговорили смо Мирбаху, да задржавање наше флоте у Новој Росији не представља никакву опасност за немачке трупе. Уговор у Брест-Литовску не даје Немцима право окупирања руске територије. Напротив, такав поступак могао би довести народ до уверења, да немачке власти искоришћују неконтролисане гласове и привидне опасности за заузимање наших области, а то је у општој контрадикцији са постојећим уговором о миру између Немачке и Русије.

Узнесириени руски елементи полажу велику наду у овај покрет. Ако заузму Кит, формираће привремену владу. Једино је смештај овоме покрету: слаба финансијска средства. Кад би се томе доскочило, могло би се лако управљати целом облашћу до

да би се обуставиле војне операције, ставите до знања немачкој влади, да смо ми предузели све потребне мере да се свака опасност од руске флоте за немачке трупе отклони. Упозорите немачку владу, да давашње стање ствари ствара велико узбуђење у народу. Тако је јуче у штам-

пи донето неколико неистинитих вести, као да су прекинути односи између Русије и Немачке. Ми смо одмах демантовали те вести, али никакво наше уверавање неће моћи смирити руски народ, ако Немачка буде и даље радила противно. Изложите сву озбиљност садашњег момента.

Држано је неколико делимичних састанака између руских и украјинских делегата. Украјинци су спремни да закључе примирје, али дефинитивна одлука зависи од немачке команде. Украјинци сматрају, да првоморска флота припада Украјини и спремни су, да за њу даду Русији економских и финансијских уступака.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

ГРЧКА МОБИЛИЗАЦИЈА

Указом грчког краља позвати су под заставу и регрутите трећег и четвртог војног округа.

НОВЕ ЦИГАРЕТЕ

Управа Државних Монопола, поред дуванских прерађевина, које су у продаји, ради што бољег и погоднијег снабдевања наше војске, пустиће ово дана у продају нове српске цигарете:

друге врсте 1000 комада по 30.— динара — драхми или паклица од 20 комада по 60 паре — лепта и, треће врсте 1000 комада 25.— динара — драхми или паклица од 20 комада по 50 паре — лепта.

Цигарете су израђене од зрелог и преврелог дувана. Свака је тешка 1 грам. На грчкој територији продаваће се само за драхме, а на српској за динаре и, у оскудици ових, за француске франке афрати.

Повлашћеним продавцима на све врсте дуванских прерађевина признаваће се на име процента 10 од сто.

КОНЦЕРНАТ

Приликом прославе годишњице, на дан 11 маја тек, год у српској болници Пре-

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

23 сата. — Обострана артиљеријска активност на разним тачкама фронта Соме и Оазе. Нема пешадијске акције.

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

Извршили смо више успешних препада на разним деловима фронта. Источно од Араса наше су трупе прореле у немачке ровове на две тачке и задобиле 14 заробљеника и један митраљез; друга јуришна одељења довела су заробљенике из немачких позиција у близини Локона и сектора Нијеп—Метеран.

Северно од канала Ипр—Комин наше су трупе задобиле 16 заробљеника. Једно немачко извидничко оде-

толоштво Александра приредиће концернат. Почетак је у 17 сати.

ФОТОГРАФИЈЕ

ИЗ СРБИЈЕ

Моле се именоване лица да пошљу Обавештајном Бироу у Солуну своју тачну адресу, поизвијајући се и на редни број фотографије, како би им се испите могле доставити.

363 Максим од кнезије Цвете и жене.

364 Мики од сестре Кристије-Бурђевића,

365 Милан од Мице јави за Средоја-Брусник-Пожега.

366 Милија брату, од сестре Јеле околнине Београда.

367 Милутину од Драгиње, Граде-Десимировац.

368 Мешковић Марко из Рибника од Драге-Јагодина.

369 Николић Божидар од жење Цвете Забрежје.

370 Николић Матија из Борче.

371 Николић Трифун слика жени са две девојчице.

372 Новаковић Катарина из Младеновца шаље слику без адресе.

(Наставиће се)

ПЛОД БОЉШЕВИКА

Цирих. — Истакнута је финска застава у области Борисблиба на мурманском обали. То је теритерија, која је руско-норвешким уговором о уређењу граница од 1826 припадала Русији. Тако је Финска изашла на Ледено Море и преко ње моментално и Немачка.

САОПШТЕЊА

ОГЛАС. — На дан 11 маја ове год. између 10 и 12 часова продаја се у канцеларији слагалишта Главне Војне Станице у Микри 25.000 зечијих кока путем надметања.

Предње се доставља интересованим ради знања.

Добровољац Бурђе Нинић из села Трмочиће, ср. Сански Мост моли пријатеље, сељаке и поznанike, да му се јаве па адресу: 4 чета, 3 бат. бр. п. 40.

Обрад М. Илић редов митр. одељ. 3 бат. бр. п. 36, моли сваког да га извести, ако ли је шта у његовом брату Раденку М. Перећу из Аљудова ср. и окр. пожаревачки а који је био у ревер. крагујевач. трупама као регрут последње класе и који је евакуисан пред нашом војском 1915 год.

ДОЦНИЈЕ

љење, које се прошиле ноћи приближило најм линијама јужно од Албера, било је одмах одбијено.

Непријатељска артиљерија била је нешто активна у близини Денакура а нарочито активна источно од шуме Нијеп.

Доцније. — Рано јутрос непријатељ је по други пут покушао да нападне наше положаје југо-источно од Менила или је био одбијен. Један други успешан предњад, који се надовезује на оне од јутрос, извршили смо прошле ноћи у близини Ебителе.

Париз. — Бразилијанска влада уништила је уговор о експлоатацији, који је била 1911 закључила са немачком компанијом жељезница у Бразилији.

На осталом делу фро-

нта ништа нарочито сем обостране артиљеријске активности на разним секторима.

ИТАЛЈАНСКИ КОМИНИКЕ

Дуж брдовитог фронта успешина акција наших извидничких одељења. Јужно од Асерса једна енглеска патрола прорадла је у непријатељску линију и за добила заробљеника; наше патроле северо источно од брда Вал Бела заробиле су једну предстражу и допреле јатељских аероплана.

ПАРИЗ

Министар колонија Симон отпуштовао је за Италију, где ће заступати француску владу на прослави трогодишњице уласка Италије у рат.

Берн. — Јављају да је експлодираја једна барутана у Баварској.

Лондон. — Енглески краљ је захвалио председнику Сједињених Држава, што је послао болнице америчког црвеног крста.

Париз. — Нове америчке трупе искрцаје су у Француској.

Штокхолм. — У петроградском предградју Колпин, црвена је гарда пущала на манифестанте. Има много рањених. Радници Путолових фабрика штрафују.

Париз. — Отпочео је четврти конгрес савезничке авијатике. На конгресу се претреса питање о конструкцији најбржих аероплана.

Цирих. — »Национал Цајтунг« дознаје, да су вођени преговори за одлазак породице бившег руског цара у Румунију, одакле ће у Швајцарску.

Амстердам. — Берлински листови јављају да је се здравље бивше руске царице Марије погоршало.

Лондон. — Коресpondent »Морнинг Поста« јавља да је непријатељ завршио припреме и да је офанзива питање од неколико дана.

Берн. — Јавља се, да ће краљ баварски, саксонски и виртембершки посетити ускоро Софију.

Цирих. — Лист »Вечер« пише да Чеси и Југословени неће гласати за буџет, па ма како се звао председник владе, Сајлер, Бек или како му драго.

Париз. — Бразилијанска влада уништила је уговор о експлоатацији, који је била 1911 закључила са немачком компанијом жељезница у Бразилији.

Вашингтон. — Председник Вилсон одобрио је оснивање Америчке Лиге, којој је циљ да помогне Русију и да сарађује на моралном и материјалном препороду руске демократије.

СРПСКИ ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈ

9 маја јака обострана артиљеријска ватра у области Кравице.

до села Стокарето, где су нанели губитке непријатељу и бациле у ваздух један депо муниције. Свуда интензивна артиљеријска акција.

Источно од моста Пјаве и Цецион наша артиљеријска ватра против непријатељских батерија била је најуспешнија. Активност наших авијатичара и савезничких бата је највећа. Оборено је 8 непријатељских аероплана